

ŠVP ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠKOLA NÁS BAVÍ

ZŠ SVOBODNÁ ŠKOLA CHOTĚBOŘ

Adresa kanceláře školy:

ZŠ Svobodná škola Chotěboř, Buttulova 193, Chotěboř 58301

www.svobodnaskolachotebor.cz

1. Identifikační údaje školy

1.1. Název školního vzdělávacího programu

ŠVP školní družiny ZŠ Svobodná škola Chotěboř: ŠKOLA NÁS BAVÍ

1.2 Název zařízení

Základní škola Svobodná škola Chotěboř

IČO: 11710489

Adresa kanceláře školy: Buttulova 193, 583 01 Chotěboř

Adresa družiny: Žižkova 1501, 583 01 Chotěboř

1.3 Kontakty:

Email: info@svobodnaskolachotebor.cz

2. Charakteristika zařízení

Školní družina zabezpečuje zájmové činnosti pro žáky ZŠ Svobodná škola Chotěboř.

V činnostech družiny navazujeme na ŠVP školy a vhodným způsobem jej doplňujeme. Ve waldorfské pedagogice je kladen důraz na spolupráci školy a rodičů, družina je brána jako důležitý partner rodin, žáků a školy. Zabezpečuje především zájmové činnosti, odpočinek žáků po skončení vyučování, je místem pro volnou hru, rozvíjení kreativity, komunikaci a sociální kontakty.

3. Cíle vzdělávání

Specifickou oblastí, na kterou se činnost školní družiny zaměřuje, je kompetence k trávení volného času.

Školní družina si klade za cíl:

- Celostní rozvoj dítěte (rozumové schopnosti, sociální dovednosti, práce s emocemi).
- Osvojování si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost.
- Získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako svobodná osobnost působící na své okolí.
- Vychovávat k smysluplnému využívání volného času a vybavovat žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času.

Ve školní družině nabízíme dětem různé druhy činností, které odpovídají věku dětí, vychází z přirozeného rytmu roku, změn v přírodě, z tradičních svátků a z aktuálního dění a života dětí.

4. Časová organizace vzdělávání

Činnost družiny je zahájena druhý školní den a končí předposlední den školní docházky v daném školním roce. V době školních prázdnin může být zajištěna činnost formou příměstských nebo pobytových táborů.

V rámci družiny mohou být zajištěny zájmové kroužky (např. řemesla, cirkusový kroužek). Konkrétní nabídka je zveřejňována v polovině září. Činnost kroužků začíná obvykle v průběhu druhé poloviny září a končí v půlce června.

DENNÍ REŽIM VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

12.30 – 14.00	hygiena, oběd (průběžně, podle konce vyučování)
13.00 – 16.00	volná hra, odpočinkové činnosti, při příznivém počasí pobyt venku, tvořivé a rukodělné činnosti ve třídě, průběžné vyzvedávání dětí a odchody na kroužky
16.00	ukončení družiny, vyzvednutí všech účastníků

5. Formy a metody práce

Školní družina vykonává pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost žáků přihlášených k pravidelné denní docházce a k docházce do kroužků. Dále vykonává i činnost příležitostnou v souladu s principy waldorfské pedagogiky. Podílí se svou činností na akcích školy (roční slavnosti). Těchto činností se mohou účastnit žáci, jejich rodinní příslušníci a další zájemci.

V družině podporujeme spontánní vznik věkově smíšených skupin. Vytváříme tak prostor, který děti podněcuje k sociálnímu učení. Podporujeme vztahy založené na spolupráci, respektu a úctě. Děti se učí nápodobou. Klademe velký důraz na to, aby jim vychovatelky svým chováním byly příkladem.

Výchovně-vzdělávací činnost ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi, umožňuje odpočinek i přípravu na vyučování.

Nabízíme činnosti klidové i aktivizující, využíváme spontánní i řízené aktivity, základní činností školní družiny je hra. Činnosti jsou propojeny jednotlivými tématy, je v nich prostor pro cílené (plánované) i nezáměrné (spontánní) učení. Účast na řízených činnostech je dobrovolná. Děti mají možnost volby zapojit se do činnosti nebo strávit čas volnou hrou. Vzhledem k tomu, že se zabýváme volným časem dětí, má zde volná hra své privilegované místo, nežádáme ji. Učíme děti vzájemné ohleduplnosti, respektování činnosti druhého a pravidlům slušného chování. Dbáme na bezpečnost.

Uplatňujeme citlivý přístup k dětem, respektujeme jejich osobnost, potřeby, schopnosti, dovednosti i případná omezení.

6. Obsah vzdělávání

Naše vzdělávací nabídka je členěna do několika bloků. Tyto bloky jsou většinou spojeny s konkrétním datem (např. slavnosti) nebo specifickým obdobím školního roku (např. začátek školního roku). Jejich obsah vychází ze života dětí, z přirozeného rytmu ročních dob, z různých společenských a přírodních skutečností. Vychovatelé s nimi pracují volně, na základě aktuální situace a potřeb žáků. To znamená, že s tématem jednotlivých bloků mohou pracovat po různě dlouhou dobu nebo se k nim opakovaně vracet.

6.1 Život v družině

Charakteristika: V družině se účastníci učí smysluplně zacházet se svým volným časem, učí se stát se jedinečnou, spolupracující a respektující částí různorodé skupiny.

Naše záměry:

- Navazování vztahů s kamarády, pedagogy.
- Dodržování pravidel chování ve družině. Učení se zodpovědnosti za své činy skrze přirozené důsledky svého chování.
- Získávání dovednosti orientace v prostoru a čase.
- Dodržování zásad bezpečnosti a péče o zdraví.
- Dodržování základních hygienických pravidel.

Možné činnosti: seznamovací hry; tvořivé zpracování vlastní vizitky; psychomotorické hry; kruhové hry; stolní hry; turnaj ve stolních hrách; společné vytváření družinových pravidel; dramatizace pravidel; hry na rozvoj pocitu sounáležitosti, kamarádství, citlivého jednání, hry venku a v přírodě.

6.2 Já

Charakteristika: Chceme účastníky provázet a podporovat na jejich cestě, aby se stali svobodnými, sebevědomými osobnostmi, které znají své silné i slabé stránky, umí překonávat překážky, řešit různé situace, jednat samostatně, ale i domlouvat se a spolupracovat s ostatními.

Naše záměry:

- Uvědomění si a poznávání svého těla, svých smyslových, pohybových a uměleckých možností.
- Prohlubování vyjadřovacích schopností.
- Získávání vědomostí o správném chování k sobě samému i ostatním.

Možné činnosti: smyslové hry zaměřené na hmat, sluch, čich, chuť, zrak, rovnováhu; hry cvičící pozornost, postřeh, paměť; volná hra; komunitní kruh; opičí dráhy; pohybové činnosti; rozhovory o nemoci a co nás uzdravuje; beseda/přednáška o první pomoci; dramatizace; muzicírování; čtení.

6.3 Jsme součástí přírody

Charakteristika: Prožívání rytmu Země nám pomáhá uvědomit si svoje spojení s ní, obnovit přirozené pouto. Můžeme se tak učit přírodě porozumět, respektovat ji a chránit.

Naše záměry:

- Získávání poznatků o zeměkouli, vesmíru, rozvoj vnímání rytmu roku.
- Pozorování počasí a změn, které probíhají v přírodě v jednotlivých ročních obdobích.
- Získávání znalostí o rostlinách, péče o ně a jejich využití.
- Získávání nových poznatků ze života zvířat, posilování ohleduplnosti, zodpovědnosti a úcty ke zvířatům.
- Rozvoj povědomí o ochraně přírody.
- Poznávání možných nebezpečných situací při pobytu v přírodě (nejedlé rostliny, neznámá zvířata, nebezpečná místa aj.).

Možné činnosti: pobyt v přírodě, pozorování počasí a okolí; tematické vycházky – pozorování světla a stínu, pozorování změn v přírodě; Kimovy hry v přírodě; hry s pískem, hlinou, dřevem, vodou, kameny, vzduchem; pokusy; vycházky, výlety, výstavy; tradiční hry a zábavy, které náleží příslušnému období; výtvarné ztvárnění změn, které patří k jednotlivým ročním obdobím; využití přírodnin při tvořivých činnostech; zpěv písní, které patří či dotváří jednotlivá období; práce s říkadly a básněmi s tematikou přírody; společné vytváření tematické výzdoby prostoru družiny a chodeb; třídění odpadu; konstruktivní činnosti – stavění přístřešků, krmítek apod.

6.4 Slavnosti a svátky

Charakteristika: Součástí života ve školní družině je slavení svátků a slavností. Mohou být součástí výuky nebo volnočasovou aktivitou. Školní družina spolupracuje na přípravě a realizaci některých slavností s možností nabídky účasti i ostatním dětem, jejich rodinným příslušníkům a dalším zájemcům. Slavnost pořádáme ve vhodném termínu, co nejbližším uvedenému datu. Činnosti spojené se slavností probíhají obvykle 1 – 4 týdny před slavností a až jeden týden po její realizaci.

Naše záměry:

- Propojení života školy a školní družiny.
- Prožívání koloběhu roku.
- Oživování staročeských tradic.

Nejběžnějšími slavnostmi jsou: Michaelská, Martinská, Adventní spirála, Vánoční jarmark a nadílka, Masopust, Vynášení Morany, Velikonoční, Jarní, Otvírání studánek, Svatojánská.

Možné činnosti: výzdoba školy, tvořivé činnosti (např. výroba papírových draků, lucerniček, masek, Morany, malování kraslic, tvořivé zpracování odpadového materiálu atp.); výroba dárek, výrobků na jarmark; vyprávění příběhů; dramatizace; tematické písničky a říkanky; tradiční hry; pečení.

6.5 Další příležitostné činnosti

- umělecké dílny pro účastníky, jejich rodinné příslušníky a další zájemce
- posezení u ohně, přespání v družině
- besídky, vystoupení
- návštěvy divadelních představení
- exkurze, přednášky, besedy...

7. Podmínky přijímání uchazečů

- a) Do školní družiny jsou přijímáni žáci ZŠ Svobodná škola Chotěboř. Přednostně jsou přijímáni žáci 1. - 3. ročníků. Ředitelka školy může v případě volných míst rozhodnout o přijetí žáků 4., 5. třídy a druhého stupně.
- b) Oddělení školní družiny se naplňuje do maximálního počtu 30 účastníků.
- c) Podmínkou přijetí do ŠD je podání písemné přihlášky, kde zákonný zástupce vyplní všechny náležitosti. Podáním přihlášky zákonný zástupce prohlašuje, že se seznámil s vnitřním řádem a zavazuje se jej dodržovat.
- d) O přijetí účastníka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Přednostně budou přijati účastníci, kteří:
 - navštěvují 1. – 3. ročník,
 - mají bydliště mimo Chotěboř,
 - nacházejí se ve složité rodinné či sociální situaci.
- e) K ukončení docházky účastníka v ŠD dochází: a) rozhodnutím zákonného zástupce, který své rozhodnutí písemně oznámí řediteli školy, b) na základě rozhodnutí ředitele školy v případě nevhodného chování účastníka. Ředitel nejprve upozorní zákonného zástupce třemi písemnými napomenutími. Poté má právo účastníka z družiny vyloučit.
- f) Případná změna některého z údajů v přihlášce musí být provedena písemně.

8. Materiální a finanční podmínky (z čeho je školní družina financována)

Finanční zajištění družiny je od zřizovatele SPRSV a dotacemi z kraje Vysočina. V současné době dostáváme nominativ 60 procent na žáka. Žáků jen přihlášených 37.

Provoz družiny je zajištěn v budově SOUT Chotěboř či v areálu Horní Mlýn Chotěboř – školní zahrada a pozemek.

K dispozici jsou prostory vybavené odpovídajícím nábytkem (stoly, židle, úložné prostory), jehož vhodné uspořádání v prostoru dětem umožňuje zabývat se různými druhy aktivit. Účastníci mají k dispozici výtvarné pomůcky, stolní hry, příruční knihovnu, sportovní náčiní. Prostory nejsou vybaveny žádnou technikou, což je v souladu se zaměřením waldorfské pedagogiky.

Pedagogičtí pracovníci sledují další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek.

V rámci činnosti je možné využít i školní zahradu a školní pozemek, součástí aktivit je pravidelný pobyt venku.

9. Personální podmínky

Výuka ve školní družině je zajištěna pedagogickými pracovníky, kteří splňují požadavky zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících.

10. Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

- činnosti ve školní družině jsou vhodně kombinovány tak, aby se střídala aktivní činnost s odpočinkem; žáci mají možnost činnosti v přírodě i v prostoru herny,
- pitný a stravovací režim žáků zajišťují rodiče; v případě extrémních teplot je zajištěn pitný režim v rámci družiny,
- prostor družiny splňuje hygienické požadavky vyhlášky č. 410/2005 Sb.,
- účastníci vzdělávání ve školní družině jsou poučeni o základních pravidlech bezpečnosti a prevenci úrazů,
- k dispozici je lékárna s prostředky první pomoci a kontakty na lékaře; zaměstnanci jsou schopni poskytnout první pomoc,
- vytváříme příznivé sociální klima – otevřená komunikace, úcta, tolerance, respektování osobnosti a potřeb dítěte,
- volíme činnosti přiměřené věku a individuálním možnostem dětí,
- zařazujeme témata přispívající k ochraně dětí před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy,
- nabízíme dětem spoluúčast na životě školní družiny – plánování činností, tvorba pravidel, následné hodnocení.

11. Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Účastníkům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

12. Zveřejnění školního vzdělávacího plánu

Tento školní vzdělávací plán je zveřejněn na nástěnce v prostorách školní družiny.
V případě zájmu může být poskytnut i v elektronické podobě.

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2021.

Bc. Lucie Pešková

Ředitelka ZŠ Svobodná škola Chotěboř

